

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.411.002.01.2015
K/15/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	K/15/004 Udzielanie zgody na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej przez pracowników wojewódzkiej i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2012 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Badania kontrolne dotyczą również dokumentów i zdarzeń wcześniejszych związanych z kontrolowaną tematyką.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Zbigniew Jurkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93113 z dnia 27 marca 2015 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kielcach, ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce (dalej WSSE).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Socha-Stolarska, Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny. [dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny każdorazowo udzielał zgody na dodatkowe zajęcia zarobkowe lub prowadzenie działalności gospodarczej pracownikom WSSE wykonującym czynności kontrolne, którzy o nią wystąpili. W badanym okresie 13 pracowników WSSE posiadało ogółem 21 pisemnych zgód.

W wyniku kontroli stwierdzono jednak również wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych przez pracownika, bez wymaganej zgody Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Ponadto wystąpił przypadek, iż wykonywane zajęcia przez pracownika, nie eliminowały podejrzeń co do jego bezstronności i bezinteresowności.

Wskutek nierzetelnego postępowania w związku ze zgodą udzieloną pracownikowi na prowadzenie przez niego wykładów w szkole wyższej, w jego aktach osobowych brak było oryginału tego dokumentu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Opis stanu faktycznego

Stosownie do zapisów § 12 pkt 13 regulaminów organizacyjnych WSSE obowiązujących w badanym okresie¹, do zadań Oddziału Kadr i Szkoleń WSSE należało: *koordynacja i nadzór nad realizacją przepisów antykorupcyjnych związanych z wykonywaniem przez Pracowników Inspekcji Sanitarnej dodatkowych zajęć zarobkowych i czynności określonych w art. 13a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*. [dowód: akta kontroli str. 7-38]

¹ Od 29 czerwca 2012 r. obowiązuje regulamin organizacyjny WSSE nadany zarządzeniem Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 15/2012 z 18 czerwca 2012 r. (zarządzeniem nr 11/2014 z 5 listopada 2014 r. wprowadzone zostały w nim zmiany). Wcześniej obowiązywał regulamin organizacyjny WSSE nadany zarządzeniem Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 1/2010 z 4 stycznia 2010 r. (zarządzeniem nr 17/2010 wprowadzono w nim zmiany).

Na okoliczność sposobu realizacji ww. zapisu, kierownik Oddziału Kadr i Szkoleń WSSE Aneta Kołodziejska oświadczyła w toku kontroli NIK, że: zapoznawano pracowników z *Regulaminem przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym w WSSE*², wprowadzonym przez dyrektora WSSE, gromadzono w aktach osobowych i przetwarzano zgody na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej, a także gromadzono i przetwarzano informacje dotyczące liczby wydanych zgód przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych z terenu województwa świętokrzyskiego, prowadzono również rejestr skarg i wniosków. [dowód: akta kontroli str. 177]

W *Regulaminie przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym w WSSE* podano, że w przypadku stwierdzenia iż wykonywanie przez pracowników WSSE dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenie przez nich działalności gospodarczej, na które otrzymali zgodę Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wywołuje podejrzenia co do stronniczości lub interesowności pracowników w wykonywaniu powierzonych obowiązków służbowych, udzielona zgoda podlega cofnięciu. [dowód: akta kontroli str. 39-42]

W WSSE na dzień 1 stycznia 2012 r. było zatrudnionych 171 osób, w tym dodatek specjalny do wynagrodzenia z tytułu wykonywania czynności kontrolnych, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej³ (dalej ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej) otrzymało 121 osób, co stanowiło 70,8% ogółu zatrudnionych. Na 31 marca 2015 r. w WSSE było zatrudnionych 178 osób, w tym dodatek specjalny do wynagrodzenia otrzymało 131 osób, tj. 73,6% ogółu zatrudnionych. Zatrudnienie na koniec poszczególnych lat było następujące 2012 r. – 175 osób, natomiast 2013 r. oraz 2014 r. – 176 osób, w tym dodatek specjalny do wynagrodzenia otrzymało odpowiednio: 126 (72,0% ogółu zatrudnionych), 128 (72,7% ogółu zatrudnionych) oraz 129 pracowników (73,3% ogółu zatrudnionych). [dowód: akta kontroli str. 82-84]

Ogółem 13 pracowników WSSE otrzymujących dodatek specjalny do wynagrodzenia z tytułu wykonywania czynności kontrolnych, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej posiadało łącznie 21 zgód właściwego państwowego inspektora sanitarnego na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. nr 220, poz. 1447 ze zm.) w latach 2012 - 2015. W jednym przypadku zgody na prowadzenie wykładów w szkole wyższej przez zastępcę Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego udzielił Główny Inspektor Sanitarny. Trzej pracownicy otrzymali ogółem cztery zgody na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych przed 2012 r. [dowód: akta kontroli str. 85-175 i 288-291]

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny udzielił zgody na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenie działalności gospodarczej wszystkim pracownikom pobierającym dodatek specjalny do wynagrodzenia z tytułu wykonywania czynności kontrolnych, którzy o nią wystąpili.

Dotychczas Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nie stwierdził przypadku wykonywania dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenia działalności gospodarczej przez pracowników WSSE, bez otrzymania przez nich uprzednio wymaganej pisemnej zgody w tym zakresie. Żadnemu pracownikowi nie cofnięto udzielonej zgody.

W złożonym w toku kontroli NIK oświadczeniu, Elżbieta Socha-Stolarska podała, że w sposób szczególny nie dokonywano w WSSE analizy udzielonych zgód pracownikom, każdy bowiem z nich jest odpowiedzialny, aby nie dopuścić do sytuacji, o której mowa w art. 13a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Oświadczyła ponadto, iż w momencie otrzymania sygnału, że taka sytuacja występuje, podejmie stosowne działania. [dowód: akta kontroli str. 281]

² Załącznik nr 1 do zarządzenia dnia 27 lipca 2009 r. Dyrektora WSSE w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym w WSSE.

³ Dz. U. z 2011 r. nr 212, poz. 1263 ze zm.

Kwestie dotyczące udzielonych zgód pracownikom nie były kontrolowane przez podmioty zewnętrzne.

Oddział Kadr i Szkoleń WSSE gromadził informacje dotyczące liczby wydanych zgód przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych z terenu województwa świętokrzyskiego. [dowód: akta kontroli str. 297]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starszy asystent w Oddziale Nadzoru Higieny Środowiska WSSE Andrzej Szczepanek naruszył postanowienia art. 13a ust. 1 pkt 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stanowiące iż pracownik Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonujący czynności kontrolne, nie może bez zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego wykonywać dodatkowych zajęć zarobkowych. W roku akademickim 2013/2014 wykonywał on bowiem dodatkowe zajęcia zarobkowe, polegające na pracy w charakterze nauczyciela akademickiego na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, bez otrzymania zgody Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.
Z treści zeznań złożonych w toku kontroli NIK przez Andrzeja Szczepanka wynika, iż przeoczył on wystąpić do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o udzielenie wymaganej zgody, a fakt iż jej nie posiadał wykonując dodatkowe zajęcia zarobkowe, unaoczniał sobie dopiero w trakcie kontroli prowadzonej w WSSE przez NIK. [dowód: akta kontroli str. 149-165 i 284-286]
2. Kierownik Oddziału Higieny Radiacyjnej WSSE Dariusz Chruściak był ponadto zatrudniony w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach, w związku z otrzymaną 21 września 2005 r. od ówczesnego dyrektora WSSE zgodą. W myśl zapisów art. 1 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej sprawuje Państwowa Inspekcja Sanitarna. Zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 tej ustawy, państwowy wojewódzki inspektor sanitarny jest organem właściwym w zakresie higieny radiacyjnej. Kierowany przez Dariusza Chruściaka Oddział Higieny Radiacyjnej był odpowiedzialny za realizację powyższych zadań. Wśród podmiotów w stosunku do których WSSE miała obowiązek sprawować nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej było Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach, będące pracodawcą Dariusza Chruściaka. Do obowiązków Oddziału Higieny Radiacyjnej należało w szczególności: opracowywanie zezwoleń na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich oraz uruchamianie pracowni stosujących takie aparaty, kontrola medycznych pracowni rentgenowskich, kontrola przestrzegania zasad ochrony radiologicznej pacjenta w postępowaniu diagnostyczno – leczniczym. W latach 2012 – 2015 Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał dla Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach łącznie 13 decyzji zezwalających na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich oraz uruchamianie pracowni stosujących takie aparaty. Zostały one opracowane przez Oddział Higieny Radiacyjnej WSSE, kierowany przez Dariusza Chruściaka. W badanym okresie pracownicy Oddziału Higieny Radiacyjnej WSSE nie przeprowadzali w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach kontroli w powyższym zakresie. Nie zostały one również uwzględnione w planach pracy ww. Oddziału na poszczególne lata. W ww. jednostce, kontrole w powyższym zakresie przeprowadzono w 2006 r., 2007 r. oraz w 2009 r. Dariusz Chruściak wyjaśnił, że ocenia ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach jako niskie, a nieprawidłowości, które stwierdzono podczas kontroli w 2007 r. zostały wyeliminowane. Wyjaśnił ponadto, że kierowana przez niego komórka organizacyjna miała ograniczone możliwości przeprowadzania kontroli, spowodowane faktem, iż dwie osoby spośród czterech w Oddziale, pracowały na zastępstwo pracowników przebywających na urloпах macierzyńskich.
Mając na względzie, iż poza pracą w WSSE na stanowisku kierownika Oddziału Higieny Radiacyjnej, Dariusz Chruściak pracował również w badanym okresie w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach, w stosunku do którego pracownicy kierowanej przez niego komórki organizacyjnej WSSE posiadali obowiązek sprawowania nadzoru nad warunkami higieny radiacyjnej, została naruszona zasada

określona w art. 13a ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, iż wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych przez pracownika Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującego czynności kontrolne nie może wywoływać podejrzeń o jego stronnictwo lub interesowność. Zajęcia wykonywane przez Dariusza Chruściaka, nie eliminowały podejrzeń co do jego bezstronności i bezinteresowności. [dowód: akta kontroli str. 113-114, 117-118, 179-266 i 282-283]

3. Komórka organizacyjna WSSE odpowiedzialna za gromadzenie w aktach osobowych pracowników, udzielonych im zgód na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych nie posiadała dokumentu, którym Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny udzielił 26 stycznia 2015 r. zgody Ilonie Gładysz-Pięta na prowadzenie przez nią wykładów w szkole wyższej. Ilona Gładysz-Pięta zeznała, że pozostawiła oryginał pisma, którym otrzymała zgodę w Oddziale Kadr i Szkoleń WSSE, a sama wykonała kserokopię, którą okazała podczas przesłuchania jej w charakterze świadka w toku kontroli. Referent ds. pracowniczych w Oddziale Kadr i Szkoleń w WSSE Wojciech Bojarski zeznał, iż nie może wykluczyć aby pisma tego nie wpiął do акта osobowych pracownika. [dowód: akta kontroli str. 85, 176-177, 288-296]

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, wnosi o:

1. Podjęcie stosownych działań wobec pracowników wykonujących dodatkowe zajęcia zarobkowe bez wymaganej zgody, w sprzeczności z ich obowiązkami lub wywołującymi podejrzenia o stronnictwo lub interesowność.
2. Wyeliminowanie przypadków wyrażania pracownikom zgody na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych, które wywoływałyby podejrzenia o stronnictwo lub interesowność.
3. Rzetelne gromadzenie udzielonych zgód na wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenie działalności gospodarczej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Kielce, dnia 21 kwietnia 2015 r.

Kontroler
Zbigniew Jurkowski
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

.....
podpis